ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ
ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ'. ΤΟΜΟΣ Ι'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 225

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΡΑΚΗΝ

Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ μηνὸς τούτου ὁ ἀπελευθερωτικὸς Ἑλληνικὸς στρατὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πολυπαθῆ Θρᾴκην, καὶ νέαι πάλιν ἐκεῖ περιπτύξεις ἐλευθερουμένων καὶ ἐλευθερωτῶν, νέοι δακρύων χαρᾶς κρουνοί, νέαι ἰαχαὶ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγαλλιάσεως βαλσαμώνουσι τῶν ὁμογενῶν τὰ ψυχικὰ τραύματα. Ἑστία πολιτισμοῦ ἑλληνικοῦ ἡ Θρᾴκη ἀφ' ἧς ἔτι ἐποχῆς ὁ Ξενοφῶν διήρχετο δι' αὐτῆς μετὰ τῶν μυρίων του, ἀνθήσασα εἶτα εἰς Βασίλειον Μακεδονικὸν καὶ ἀπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου κέντρον χριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀποτελέσασα μέγα, παρὰ τὴν ἀπὸ τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος μακραίωνα καὶ τυραννικὴν τουρκικὴν κατάκτησιν, ἕνα καὶ μόνον ὑπέτρεφε πόθον, μίαν ηὔχετο εὐχὴν ὑποκάρδιον, μίαν φωνὴν ἐψιθύριζεν εἰς πάσας τὰς γενεάς,—τὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν ἀποκατάστασιν, τὴν εἰς τοὺς μητρικοὺς τῆς Ἑλλάδος κόλπους ἐπάνοδον.

Καὶ ἦλθον ἐπ' ἐσχάτων καιροί, καθ' οὓς οἱ πόθοι καὶ αἱ εὐχαὶ ἐφαίνοντο ἐγγίζουσαι πρὸς τὰ πράγματα. Πλήν, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ μὴ χριστιανοῦ τυράννου, πολέμων ἐπιπλοκαὶ εἶδον ἐπὶ

τοῦ στήθους της ἐπικαθήμενον νέον δυνάστην, χριστιανὸν τοῦτον, ἀλλὰ πολλῷ τοῦ παλαιοτέρου δεινότερον. Ποία γλῶσσα θὰ ἰσχύσῃ ν' ἀφηγηθῇ τῆς διπλῆς ταύτης τυραννίδος τὴν ἀπάνθρωπον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καταδούλωσιν, τοὺς ἐκτοπισμούς, τὰς δῃώσεις, τὰς ἐξοντώσεις καὶ τὰς σφαγάς; Ποία περιγραφὴ πιστῶς θ' ἀπεικονίσῃ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποιμένων τὰ ἀγωνίσματα καὶ τοὺς πόνους, τῶν ἑλληνικῶν ἱερῶν τὰς συλήσεις καὶ βεβηλώσεις, τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν κατασπάρτων τεμενῶν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας τὰς ἐρημώσεις;

Ἀλλ' ὁ τῶν ἡμετέρων πατέρων καὶ ἡμῶν Θεός, ὁ καὶ τῶν κακῶν τὰ δεινότερα εἰς ἀγαθὰ μεταβάλλων, τοῦ κακοῦ ἐπέτρεψε τὴν κορύφωσιν, ἵνα κατὰ τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶν βαθυτέραν τὴν ἀγαλλίασιν τῆς ἀπ' αὐτῶν ἀπαλλαγῆς ἀναδείξῃ.

Καὶ ἰδοὺ ἡ ἐσχάτη ἀπόγνωσις εἰς ὑπάτην χαρὰν μεταβάλλεται, τοὺς στεναγμοὺς τοῦ πόνου διαδέχονται οἱ λυγμοὶ τῆς ἀνακουφίσεως. Αἱ πτέρυγες τῆς ἐλευθερίας θωπεύουσιν ἤδη τῆς Θράκης τὰς παρειάς. Χαιρετίσωμεν τὰ πρῶτα πρὸς αὐτὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ βήματα ὡς προάγγελμα τῆς ποθητῆς ὁριστικῆς ἀποκαταστάσεως. Τὰ σήμαντρα τῶν κωδώνων σημαίνοντα τὰς ἀπαρχὰς αὐτῆς σήμερον, τονοῦσι διὰ τῶν φαιδρῶν των ἤχων τὴν ἐλπίδα τῆς πλήρους ἐθνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἑνότητος, προμηνύοντα ἐγγίζουσαν τὴν στιγμὴν τῆς ἀποδόσεως τῆς πολυτλήμονος θυγατρὸς εἰς τὴν μητέρα τὴν βαρυκάρδιον. Αἱ βουλαὶ τῶν ἐθνῶν ἔγκεινται εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἐπ' αὐτὸν καὶ μόνον ἐλπίσωμεν, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν οὐ καταισχυνθήσεται, ὅτι ἰδὼν εἶδε τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ Του.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ
ΤΗΣ Δ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ
(ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΤΕΡΩΝ Ζ' ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΝΟΔΟΥ)

[13 Ὀκτωβρίου]

Πρὸς Τίτον Γ', 8,-15.

Γνωρίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μὲ ποίας δυσκολίας ἔχει νὰ παλαίσῃ ἕνας, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τὴν διακυβέρνησιν ἄλλων, ἑνὸς λαοῦ, μιᾶς

Κοινότητος, μάλιστα ἂν πρόκηται ἡ διακυβέρνησις αὐτὴ νὰ εἶναι *πνευματική*, σκοπὸν ἔχουσα τὸν ἠθικὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν. Ὁ ἴδιος ἐπάλαισε, καὶ ἐπάλαισε πάλην ὑπεράνθρωπον. Ἦτο λοιπὸν ἐκ πείρας μοναδικὸς διὰ νὰ καθοδηγήσῃ ἄλλους εἰς τὴν διακυβέρνησιν ψυχῶν: νὰ ὑποδείξῃ ποία εἶναι ἡ κατεύθυνσις τοῦ καλοῦ βίου, ποῖοι κίνδυνοι ἠμποροῦν νὰ μᾶς παρουσιάζωνται καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ κάμνωμεν ἀκινδύνους τοὺς κινδύνους τούτους.

Εἰς τὴν μεγαλόνησον Κρήτην εἶχε χειροτονήσῃ αὐτὸς ὁ Παῦλος Ἐπίσκοπον ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀρίστους συνεργάτας του εἰς τὸ Θεῖον Κήρυγμα, τὸν ἀπόστολον Τίτον. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι πρὶν νὰ τὸν ἀφίσῃ μόνον του—διότι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐπισκεφθῇ τόσας ἄλλας Ἐκκλησίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ, Μακεδονίᾳ καὶ Ἑλλάδι—τοῦ εἶχε δώσῃ προφορικῶς τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας ἔκρινεν ἀπαραιτήτους, διὰ νὰ διεξάγῃ ὁ Τίτος τὸ πολύπονον ἔργον του.

Οὐχ ἧττον ὅμως ἐθεώρησε καλὸν ἀργότερα νὰ κωδικοποιήσῃ, οὕτως εἰπεῖν, καὶ νὰ συμπληρώσῃ γραπτῶς τὰς ὁδηγίας ἐκείνας, τὰς ὁποίας νὰ ἠμπορῇ εὐκόλως ὁ Τίτος νὰ τὰς ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του καὶ νὰ τὰς ἐφαρμόζῃ μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Τοῦτο δὲ ἦτο καὶ ἀνάγκη νὰ γείνῃ, διότι ὁ Ἀπόστολος εἶχε πληροφορηθῇ, ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Κρήτης δὲν ἔζων καὶ τόσον ὁμαλὸν βίον. Λεπτολογίαι, ἐξεζητημέναι συζητήσεις καὶ λογομαχίαι, ἐψύχραιναν τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ. Εἶχεν εὑρεθῇ ἡ ταχυδρομικὴ εὐκαιρία, καὶ ὁ τρυφερὸς Διδάσκαλος, ἐνθυμούμενος τὸν ἀγῶνα τοῦ καλοῦ μαθητοῦ του, τῷ ἔστειλε τὴν «πρὸς Τίτον» λεγομένην ἐπιστολήν, τῆς ὁποίας ἓν τεμάχιον εἶναι ἡ σημερινὴ Ἀποστολικὴ περικοπή.

Αἱ ὁδηγίαι, τὰς ὁποίας τοῦ δίδει εἰς τὸ τεμάχιον αὐτό, περιστρέφονται εἰς δύο σημεῖα: πρῶτον ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ κυβερνητικὴ καὶ ὁδηγητική του τακτικὴ *ὡς πατρὸς* πνευματικοῦ τῶν χριστιανῶν· καὶ ἔπειτα αὐτὸς προσωπικῶς ποίαν στάσιν πρέπει νὰ ἔχῃ ἀπέναντι τῶν συζητήσεων καὶ λογομαχιῶν τῶν διαφόρων αἱρετικῶν. Καὶ αἱ δύο αὗται ὁδηγίαι, εἶναι ὁδηγίαι ἁρμόζουσαι *εἰς ἕνα πατέρα*, πατέρα, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ δείξῃ ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ τέκνα του. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο τὸ ἔδειξαν πράγματι μεταξὺ τόσων ἄλλων καὶ οἱ σήμερον ἑορταζόμενοι 358 πατέρες τῆς Ζ΄. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀναγινώσκεται πρὸς τιμήν των τὸ τεμάχιον αὐτὸ σήμερον.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πρῶτον σημεῖον, δίδει τὸν ἀκόλουθον κανόν[α]: «*Τέκνον Τίτε· περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φρον[τί]ζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ*». Σὲ θέλ[ω] παιδί μου, λέγει ὁ καλὸς Διδάσκαλος, νὰ κατευθύνῃς ὅλην σου τὴν σ[ύ]νεσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν εἰς τὸ νὰ ἐμβάλῃς μέσα εἰς τὸν νοῦν τῶν Χρ[ι]στιανῶν τὴν ἀπόλυτον βεβαιότητα, ὅτι ἡ μόνη ἀρχὴ τῆς ζωῆς των πρ[έ]πει νὰ εἶναι ἡ προθυμία εἰς κάθε καλὸν ἔργον· «*ἵνα φροντίζωσι καλ[ῶν] ἔργων προΐστασθαι*».

Ἰδοὺ καὶ δύο ὁδηγητικοὶ κανόνες τῆς ἐπιβαλλομένης προσωπικ[ῆς] του στάσεως ἀπέναντι τῆς καταστάσεως, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκε[το] ὁ Τίτος: Λεπτολογίαι γελοῖαι, παραδείγματος χάριν περὶ τοῦ ποῖ[ος] ἄγγελος ἐγεννήθη πρῶτος καὶ ποῖος ὕστερα καὶ πόσοι εἶναι, πόσοι κ[αὶ] ποῖοι ἦσαν οἱ Πατριάρχαι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, ζητήματα, εἰς τὰ ὁπο[ῖα] ὁ καθένας ἔλεγεν *ὅ,τι τοῦ κατέβαινε*, ζητήματα χωρὶς ὁριστικὰς λύσει[ς], πάντοτε ὅμως μὲ μάχας καὶ ἔριδας, συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι κατήντω[ν] εἰς μωρίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦσαν ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι καὶ ἐπικί[ν]δυνοι εἰς τὴν ἀγάπην τῶν πιστῶν, ὅλην αὐτὴν την κίνησιν ὤφειλε ν[ὰ] τὴν ἀποφεύγῃ ὁ Τίτος, νὰ μὴ ἀναμιγνύεται εἰς αὐτήν, ἀλλὰ νὰ κρα[τῇ] πολὺ ὑψηλὰ τὴν θέσιν του καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, τὰς ὁποίας παρ[έ]λαβε. «*Μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομ[ι]κὰς περιΐστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι*».

Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, τοῦ ἐπεβάλλετο, ἦτ[ο] νὰ νουθετήσῃ, νὰ συμβουλεύσῃ, ὡς πατήρ, τοὺς ἀνοήτους συζητητά[ς]. Καὶ τοῦτο ὅμως πάλιν μέχρις ὁρίου: μίαν ἢ δύο φοράς· ἂν θὰ ἐπέμεν[αν] εἰς τὰς πλάνας των, νὰ τοὺς ἀφίσῃ· δὲν θὰ συνηριθμοῦντο πλέον μὲ τ[ὸ] ποίμνιόν του. Θὰ ἦσαν ἄξιοι τοῦ πείσματός των: «*αἱρετικὸν ἄνθρωπ[ον] μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ*».

Αὐταὶ εἶναι αἱ πολύτιμοι ὁδηγίαι, τὰς ὁποίας ὁ Τίτος ἔπρεπε ν[ὰ] ἔχῃ, τρόπον τινά, ὡς κανόνας τῆς ποιμαντικῆς του ὑπηρεσίας. Πόσ[ον] τὸ ἐνδιαφέρον ἑνὸς Διδασκάλου ἠμπορεῖ νὰ στηρίξῃ τὰ πρῶτα μάλιστ[α] βήματα ἀπείρου μαθητοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ! Ἀλλ' ἦτο καὶ ὁ Τίτος ἄξι[ος] τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου. Καί, πάντως, ὁ ἀποδεδειγμένος ζῆλός το[υ] περὶ τὰ θεῖα καὶ τὸν Χριστὸν τοῦ ἤνοιξεν ἕνα τόσον εὐρὺν τόπον μέσ[α] εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὥστε τὸν εἰδοποιεῖ οὕτω[ς] ὅταν εὑρίσκετο εἰς τὴν Νικόπολιν τῆς Ἠπείρου, ὅτι θὰ στείλῃ ἀντικα[...]

ταστάτην του τὸν Ἀρτεμᾶν ἢ τὸν Τυχικόν, διὰ νὰ μεταβῇ αὐτὸς πρὸς συνάντησίν του, ἵνα τοῦ ἀναθέσῃ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, μεγαλυτέραν ἀποστολὴν εἰς τὴν Δαλματίαν.

Εἶναι ἄξιαι πολλῆς συμπαθείας καὶ αἱ ἄλλαι ἐκδηλώσεις τοῦ τόσον πατρικοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Πρόκειται νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν Κρήτην ὁ Ζηνᾶς καὶ ὁ Ἀπολλώς, οἱ ὁποῖοι πιθανῶς ἦσαν καὶ οἱ κομισταὶ τῆς ἐπιστολῆς του· καὶ εὑρίσκει εὐκαιρίαν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος νὰ συστήσῃ εἰς τὸν Τίτον νὰ τοὺς ἐφοδιάσῃ μὲ ὅ,τι θὰ χρειασθοῦν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν δρόμον των: *«πρόπεμψον»*, γράφει πρὸς τὸν Τίτον. Διατί δέ; Ὄχι μόνον διὰ τὸ καλόν, αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἀλλὰ διὰ νὰ δώσῃ πρὸ παντὸς νὰ μάθουν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ εἶναι πρόθυμοι νὰ προεξάρχουν ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ πλησίον, διότι, ἄλλως, ὅσον καὶ ἂν λέγωνται χριστιανοί, εἶναι δένδρα ἄκαρπα· *«Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι»*.

Ἄκαρποι χαρακτηρίζονται, ἀγαπητοί, ὅσοι δὲν δεικνύουν ἐνδιαφέρον πρὸς ἔργα καλά. Ἀλλ' ὡς ἄκαρποι τί χρησιμεύουν μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων; Ἀσφαλῶς ἡ ἀκαρπία προοιωνίζεται δυστυχίαν, ἀντιπαθείας ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας, ἀντιδράσεις, ἀλλά, τὸ χειρότερον, τὴν ἀπὸ Θεοῦ καταδίκην. Ὅταν δὲ κάμνωμεν καὶ καρποὺς κακούς, τί ἄλλο κάμνομεν παρὰ σκάπτομεν τὸν λάκκον μας καὶ περνοῦμεν εἰς τὸν λαιμόν μας τὸ σχοινὶ τῆς ψυχικῆς αὐτοκτονίας; Ἂς ἐμβαθύνωμεν, ἂς μελετήσωμεν τὸ πρᾶγμα, πλούσιοι καὶ πτωχοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Ἡ ἀγαθὴ διάθεσις, μάλιστα αὐτὴ ποῦ φθάνει ἕως τὰ ἀγαθὰ ἔργα, εἶναι τὸ γνησίως καλὸν καὶ ὠφέλιμον καὶ τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον καὶ ἡ καλῶς ἐννοουμένη ἀντίληψις τῆς ζωῆς. Μόνον ἄνθρωποι ποὺ ζοῦν μόνον εἰς τὴν ὕλην, χωρὶς εὐγένειαν αἰσθήματος, χωρὶς ἰδανικόν, ἀνθρωπόμορφα κοινωνικὰ ἑρπετά, μόνον τοιοῦτοι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐκτιμήσουν τὴν ψυχικὴν ἀνακούφισιν, τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν ὑγείαν τῆς ψυχῆς, τὴν ὁποίαν χαρίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον μία *ἀγαθοεργὸς* τακτική. Ὅσοι φιλοτιμοῦνται νὰ εἶναι γνήσιοι καὶ ὄχι κίβδηλοι μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ δὲν πρέπει νὰ ἀφίνουν νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὸν νοῦν των ὅτι: *«τὰ ἀγαθὰ ἔργα εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις»*. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ πρέπει, ἀγαπητοί, νὰ μᾶς διαπνέῃ. Τὸ νὰ εἴμεθα εὐδιάθετοι εἰς κάθε καλὸν ἔργον, ἢ λόγον, ἢ σκέψιν, εἶναι ζήτημα ὄχι

μόνον τυπικῆς θρησκευτικῆς ὑπακοῆς μας, ἀλλὰ καὶ ὑψηλοτέρας ἠθικῆς ἰδεολογίας τοῦ νὰ πράττωμεν τὸ καλόν, διότι αὐτὸ καθ᾽ ἑαυτὸ εἶναι καλόν, καί, πρὸς τούτοις, διότι εἶναι τὸ μόνον καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον μας, ἡ μόνη πραγματική μας ὠφέλεια. Εὐεργετοῦντες, καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἄλλων ἐφελκύομεν καὶ τὴν ἀντιπάθειαν τῶν πολλῶν ἐξουδετερώνομεν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀφοπλίζομεν, καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ κερδίζομεν. Ἀλλ᾽ ἂς μὴ μᾶς διαφεύγῃ καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ λόγιον: *«Πᾶν δένδρον, μὴ ποιοῦν καρπὸν καλόν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται»*.

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΗΣ Ζ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

[27 Ὀκτωβρίου]

Λουκ. 8, 41-56.

Δύο μεγάλα θαύματα μᾶς ἐξιστορεῖ τὸ σημερινὸν Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Τὴν θεραπείαν τῆς αἱμορροούσης γυναικὸς καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς μονογενοῦς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου Ἰαείρου.

Πόσα εἶχεν ὑποφέρει ἡ γυνὴ ἐκείνη ἡ αἱμορροοῦσα! Ἐπὶ μακρὰ ἔτη πάσχουσα ἀπὸ ἀθεράπευτον νόσημα αἱμορραγίας, εἰς πολλοὺς εἶχε καταφύγει ἰατρούς, πολλὰ εἶχε μεταχειρισθῆ φάρμακα καὶ πολλὰ εἶχεν ἐξοδεύσῃ, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν θεραπείαν της. Τίποτε ὅμως δὲν εἶχεν ἐπιτύχει. Κάθε νέος ἰατρός, πρὸς τὸν ὁποῖον κατέφευγε, καὶ κάθε νέον φάρμακον, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίει, ἀντὶ νὰ ἐλαφρώνουν τοῦ νοσήματος τὴν πληγήν, ἐπηύξανον τὸν πόνον τῆς καρδίας τῆς γυναικὸς ἐκείνης, διότι ἐπλήρουν αὐτὴν ἀπογοητεύσεως καὶ ἀπελπισίας, βεβαιοτέραν καθιστῶντα ἐν αὐτῇ τὴν ἀπαισίαν πρόγνωσιν, ὅτι τὸ νόσημά της ἦτο ἀθεράπευτον καὶ ἰσόβιον.

Ταλαίπωρος γυνή! Πόσα εἶχεν ὑποφέρει καὶ ποσάκις αἱ ἐλπίδες της εἶχον διαψευσθῆ! Καὶ ὅμως· ὅταν ἀντίκρυσε τὸν Ἰησοῦν, ἡ ἀπελπισία της διὰ μιᾶς διασκεδάζεται. Ζωηροτάτη ἀκτὶς ἐλπίδος φωτίζει τὸν νοῦν της καὶ κάμνει τὴν καρδίαν της νὰ σκιρτᾷ. Ποῖοι διαλογισμοὶ ἀναβαίνουν εἰς τὴν καρδίαν της; Καὶ ποία πληροφορία σχηματίζεται εἰς τὴν ψυχήν της; «Ὅ,τι δὲν κατώρθωσαν τὰ φάρμακα καὶ αἱ δίαιται καὶ αἱ ἐνοχλητικαὶ θεραπεῖαι καὶ τῶν ἰατρῶν αἱ ἐπισκέψεις, θὰ μοῦ τὸ

δώσῃ ὁ Ἰησοῦς. Καὶ μόνον ἐὰν ἐγγίσω τὸ ἄκρον τοῦ ἐνδύματός του, τοῦτο θὰ εἶνε ἱκανὸν νὰ μοῦ χορηγήσῃ τὴν θεραπείαν». Ἰδοὺ οἱ διαλογισμοί της καὶ ἰδοὺ ἡ πληροφορία της.

Καὶ ἡ γυνὴ προχωρεῖ. Χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἀπὸ κανένα, ἐπλησίασεν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ καὶ «*ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ*». Ἀκουμβᾷ τὴν χεῖρά της εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐνδύματος τοῦ Διδασκάλου «*καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς*».

Κανεὶς ἀπὸ τὰ συνωστιζόμενα περὶ τὸν Ἰησοῦν πλήθη δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιληφθῇ τὸ ἀφανὲς ἐκεῖνο καὶ σιωπηλὸν θαῦμα. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο καὶ τὰ βάθη τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν νὰ διερευνᾷ καὶ ἀναγινώσκῃ, τὸ ἀντελήφθη. Ἠσθάνθη, ὅτι δύναμις θαυματουργικὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο. Ἐγνώριζε καλῶς τὰς σκέψεις καὶ τὰ ἀπόκρυφα ἐλατήρια, τὰ ὁποῖα παρεκίνησαν τὴν γυναῖκα ἐκείνην νὰ ἐγγίσῃ τὸ ἔνδυμά του. Εἶχεν ἴδει τὸν μέγαν καὶ ἀξιοθαύμαστον τῆς πίστεως βαθμὸν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας της, καὶ ἐπειδὴ ἦτο καὶ Διδάσκαλος τοῦ πλήθους, δὲν ἀφήνει τὴν εὐκαιρίαν νὰ περάσῃ ἀχρησιμοποίητος. Τοὺς διδάσκει τώρα καὶ μὲ τὸ ζωντανὸν παράδειγμα τῆς πιστῆς ἐκείνης γυναικός. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ζητεῖ νὰ καταστήσῃ φανερὸν τὸ θαῦμα. Ὄχι διὰ νὰ θαυμάσῃ ὁ ὄχλος τὴν θαυματουργὸν δύναμιν, ἡ ὁποία καὶ ἀπὸ τῶν ἱματίων Του ἐκπορεύεται. Διότι μετ' ὀλίγον, ὅταν ἀνιστᾷ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰαείρου, ἰδοὺ ὅτι διατυπώνει τὴν ἀξίωσιν «*μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός*». Καθιστᾷ φανερὸν τὸ θαῦμα διὰ νὰ καταστῇ συγχρόνως φανερὰ καὶ ἡ πίστις τῆς αἱμορροούσης. Ἤθελε νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν πίστιν ταύτην οἱ περιστοιχοῦντες αὐτὸν ὄχλοι νὰ παραδειγματισθοῦν ἐξ αὐτῆς καὶ νὰ ἀποκομίσουν τὸ μέγα καὶ λαμπρὸν δίδαγμα, ὅτι ἡ πίστις τὰ πάντα κατορθώνει καὶ αὐτὰ ἀκόμη, τὰ ὁποῖα εἶνε διὰ τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν καὶ ἐπιστήμην ἀδύνατα.

Πρὸς τοιοῦτον λοιπὸν ἀποβλέπων ὁ Διδάσκαλος σκοπὸν ἐρωτᾷ: «*Τίς ὁ ἀψάμενός μου;*» Ἀλλ' ὁ Πέτρος, ἀγνοῶν τὰ διατρέχοντα καὶ μὴ διακρίνων, ὡς ὁ Διδάσκαλος, τὰ ἀπόκρυφα καὶ ἀθέατα, εὑρίσκει ὅτι δὲν εἶχε τὸν τόπον της ἡ ἐρώτησις ἐκείνη. Ὄχλος πολὺς συνωστίζεται γύρω ἀπὸ τὸν Διδάσκαλον καὶ τὸν στενοχωρεῖ. Πολλοὶ εἶνε οἱ συμπιέζοντες καὶ συνθλίβοντες. Καὶ ἐρωτᾷ λοιπὸν αὐτός. «Τίς ὁ ἀψάμενός μου;»

Ὁ Διδάσκαλος ὅμως ἐπιμένει. «*Ἥψατό μού τις*». Κἄποιος, λέγε[ι,] μὲ ἤγγισε. Διότι ἐγὼ ᾐσθάνθην θαυματουργικὴν δύναμιν νὰ ἐξέλθ[ῃ] ἀπ' ἐμοῦ.

Καὶ ἡ γυνὴ τότε, περίτρομος, βλέπουσα, ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ κρύψ[ῃ] τὴν πρᾶξίν της, ἔρχεται ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁμολογεῖ δημοσίᾳ τ[ὸν] λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον «*ἥψατο αὐτοῦ*», καθὼς καὶ τὸ ὅτι «*ἰάθη παρ[α]χρῆμα*» Ὁ Διδάσκαλος τότε τὴν καθησυχάζει· «*θάρσει, θύγατερ*» λέγει πρὸς αὐτήν· «*ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην*».

Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἄγγελμα θλιβερὸν κομίζεται εἰς τὸν ἀκολουθοῦν[τα] τὸν Ἰησοῦν ἀρχισυνάγωγον. Ἡ θυγάτηρ του εἶχεν ἀποθάνῃ καὶ εἰδ[ο]ποιεῖται λοιπόν, ἵνα μὴ ματαίως ἐνοχλῇ καὶ κοπιάζῃ τὸν Διδάσκαλον. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς καθησυχάζει καὶ τὸν Ἰάειρον συνιστῶν εἰς αὐτὸν νὰ μ[ὴ] κλονίζεται ὑπὸ της ἀμφιβολίας, ἀλλὰ νὰ μένῃ σταθερὸς καὶ ἀκλόνητ[ος] εἰς τὴν πίστιν. «*Μὴ φοβοῦ*, τῷ λέγει, *μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται*».

«*Πίστευε*». Ἡ καρδία σου, Ἰάειρε, ἀναμφιβόλως κλονίζεται ὑπ[ὸ] τῆς συγκινήσεως. Ἀναστατώνεται ὁλόκληρος ἡ ψυχή σου ἀπὸ τὸ ἀπα[ί]σιον ἄγγελμα. Ὁ νοῦς σου ζαλίζεται καὶ σκοτοδίνη καταλαμβάνει τ[ὴν] κεφαλήν σου. Ἡ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ σου κυριαρχία σου καταλύεται. Τὸ α[ἴ]σθημά σου, ὁ πόνος σου, τὸ πληττόμενον σκληρῶς φίλτρον σου ἐπαν[α]στατοῦν καὶ καθίστανται κυρίαρχοι καὶ δεσπόται σου. Ἀλλ' ὄχι· ἀπώθη[]σον πάντα ταῦτα. Ἡσύχασον, Ἰάειρε, εἰρήνευε καὶ μὴ φοβοῦ. Ὦ! να[ί.] Ἀπαιτεῖται εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην ὥραν μεγάλη δύναμις, διὰ νὰ ἐπι[]τύχῃς τοῦτο. Τὴν δύναμιν αὐτὴν μόνη ἡ πίστις δύναται νὰ σοὶ τὴ[ν] δώσῃ. Πίστευε, ὅτι ἡ θυγάτηρ σου θὰ σωθῇ, ἔστω καὶ ἂν τώρα εἶν[ε] νεκρά. Πίστευε εἰς ἐμὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ μὴ ἀφίνῃς τὸν πόνον σου ν[ὰ] σὲ ὁδηγήσῃ εἰς παραφοράν.

Καὶ ὁ Ἰάειρος πιστεύει. Τῆς πίστεώς του δὲ ταύτης εὑρίσκει εὐθὺ[ς] μετ' ὀλίγον τὴν ἀμοιβὴν καὶ τὸν ἔπαινον, διότι ὁ Χριστὸς ἀνιστᾷ ἐ[κ] νεκρῶν τὴν ἀποθανοῦσαν θυγατέρα του.

Ποσάκις καὶ εἰς ἡμᾶς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀοράτως ἐπιφαινόμενο[ς] ὁ γλυκύτατος Διδάσκαλος ἐπιφωνεῖ ὅ,τι καὶ πρὸς τὸν Ἰάειρον. «*Πί[]στευε*», λέγει εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν. Τί θρηνεῖς; Τὸν θάνατον προσ[]φιλοῦς σου προσώπου; Πίστευε, «*οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει*». Ὁ θάνατος δὲν εἶνε παρὰ μακρός τις καὶ παρατεταμένος ὕπνος· θὰ ἔλθῃ ἡ μεγάλη ἐκείνη τῆς κρίσεως ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σάλπιγξ το[ῦ]

ἀγγέλου θὰ ἀντηχήσῃ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον καὶ οἱ νεκροὶ πάντες θὰ ἀναστηθῶσιν ἀπὸ τὰ μνημεῖα. Θὰ ἐπανίδῃς λοιπὸν καὶ σὺ τότε τὸν προσφιλῆ σου ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον σκληρῶς τώρα χωρίζεσαι καὶ θὰ συζήσῃς μαζύ του αἰωνίως καὶ μακαρίως, ἐάν, ἐννοεῖται, καὶ σὺ καὶ ἐκεῖνος κατὰ τὴν ἐπὶ γῆς ζωήν σας ὑπήρξατε ἄνθρωποι τὸν Θεὸν φοβούμενοι.

«*Πίστευε*». Τοῦτο σοῦ τὸ λέγει ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος τὸ εἶπε καὶ πρὸς τὸν Ἰάειρον τότε. Ἐὰν οἱ καιροὶ ἀλλάσσουν καὶ τὰ πράγματα μεταβάλλωνται, ὁ Ἰησοῦς μας ὅμως μένει πάντοτε ὁ αὐτός, ἀμετάβλητος καὶ ἀναλλοίωτος. «*Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας*». Πίστευε λοιπὸν καὶ σύ, ὅπως ἐπίστευσε τότε ὁ Ἰάειρος. Πολὺ δὲ περισσότερον σὺ ὀφείλεις νὰ πιστεύσῃς. Διατί; Διότι ὑπάρχουν ἤδη καὶ τόσοι ἄλλοι πρὶν ἀπὸ σέ, πλῆθος ἀνθρώπων πιστῶν δυσκόλως ἀριθμουμένων, οἱ ὁποῖοι ἐπίστευσαν καὶ παρέδωκαν τὸν ἑαυτόν των εἰς τὸν Ἰησοῦν. Ἐπίστευσαν, καὶ δὲν κατῃσχύνθησαν. Ἤλπισαν, καὶ ἡ ἐλπίς των δὲν ἀπεδείχθη ματαία. Πίστευε λοιπὸν καὶ σύ.

«*Πίστευε*». Ὢ! ἐὰν πιστεύσῃς, ποία παρηγορία θὰ ἐπιχυθῇ κατὰ τὰ δεινὰ αὐτὰ τραύματα εἰς τὴν πληγωμένην καρδίαν σου. Ναί· εἶνε εὐλογία καὶ δρόσος τοῦ Οὐρανοῦ ἡ πίστις, ἡ ὁποία ἐπαναδίδει τὴν ἰσορροπίαν εἰς τὴν καρδίαν μας, ὅταν αὕτη ζαλίζεται καὶ καταντᾷ εἰς ἴλιγγον ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῶν δεινῶν συμφορῶν. Πόσον δυστυχεῖς εἶνε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐδοκίμασαν τὴν παρηγορίαν της! Οἱ ταλαίπωροι! Ὁμοιάζουν πρὸς ὁδοιπόρους, οἱ ὁποῖοι ταξειδεύουν εἰς μίαν μεγάλην ἔρημον μέσα εἰς ζοφερὰν καὶ φρικώδη νύκτα, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας θύελλα καὶ καταιγὶς βιαία καὶ ὁρμητικὴ τοὺς καταλαμβάνει, χωρὶς νὰ ἔχουν ποῦ νὰ καταφύγουν καὶ ποῦ νὰ προστατευθοῦν. Εἶνε ναυαγοί, τῶν ὁποίων τὸ πλοῖον, χωρὶς πυξίδα, εἰς τὴν πρώτην σφοδρὰν τρικυμίαν κατελήφθη ἀπὸ τὰ κύματα, βιαίως ἐκλονίσθη εἰς τὰ βάθη καὶ τὰ ὕψη τῆς τρικυμίας, ἕως ὅτου, ἀφοῦ διελύθη εἰς συντρίμματα, ἔρριψεν εἰς τοῦ Ὠκεανοῦ τὰ ἀθεώρητα βάθη καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπιβάτας του. Ὢ! ἡ πίστις. Εἶνε φῶς μέσα εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ζάλην τῶν θλίψεων. Εἶνε στέγη ἀσφαλὴς καὶ καταφύγιον στερεὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων περιπετειῶν. Εἶνε πυξὶς καὶ ὁρμητήριον νηνεμίας καὶ λιμὴν ἀσφαλὴς κατὰ τὰς τρικυμίας τῆς ζωῆς.

Ὢ Κύριε, Κύριε, χάριζέ μας πίστιν.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ

Α΄

Ἡ ἀναγκαιότης τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπάρξεως θρησκευτικῆς ὑπη-ρεσίας κατενοήθη ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθω-νος, καὶ ἔκτοτε διωρίσθησαν οἱ πρῶτοι στρατιωτικοὶ ἱερεῖς. Μέχρι πρ[ὸ] ὀλίγων ἐτῶν ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν ἐνυπῆρχε καὶ εἰς τ[ὸ] πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, ὁ διδάσκα-λος δὲ τούτων ἱερεὺς ἐχρησίμευε καὶ ὡς ἐφημέριος τῆς Σχολῆς. Ἀτυ-χῶς τοῦτο ἀπὸ ἐτῶν κατηργήθη.

Πρὸς ῥύθμισιν τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατεύματ[ος] κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐδημοσιεύθησαν διάφοροι νόμοι καὶ διατά-ματα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ἐγκύκλιοι τῆς Ἱερ[ᾶς] Συνόδου, ἴσχυον δὲ μέχρι τοῦδε οἱ νόμοι ΓΦΝϚ, ΓΨΠΘ καὶ ὁ νό-μος 923 τῆς 22ας Σεπτεμβρίου 1918, ἕως οὗ τὸ ἐκδοθὲν ἐσχάτ[ως] νομοθετικὸν διάταγμα ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1919 καταργῆσαν πάντα τ[ὰ] προηγούμενα, ἐκανόνισε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὁριστικῶς.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι, κατὰ τὸν προπαρελθόντα Αὔγουστον, ἐν[ῷ] εἰσέτι ἐξηκολούθουν ἐν τῷ μετώπῳ αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἐξ ἐλ-λείψεως δὲ ἱερέων εἰς πλεῖστα σώματα ἐθάπτοντο ἄνευ ἱερέως οἱ γεν-ναῖοι ἄνδρες μας, οἱ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος θνήσκοντες, τ[ὸ] Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, συνεπείᾳ ἐπανειλημμένων ἀναφορ[ῶν] τῶν Μεράρχων, ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον 20 μορφωμένο[υς] ἱερεῖς διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος προέτ[ει]-νεν ἔκ τε τῶν δημοσίων Ἱεροκηρύκων καὶ ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιῶν ο[ὓς] ἐθεώρησε πλέον καταλλήλους, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐτοποθέτησεν αὐτο[ὺς] εἰς τὰ διάφορα τοῦ μετώπου σώματα. Ἐκ τῶν 20 τοποθετηθέντ[ων] ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν μόνον οἱ 10· οἱ ὑπόλοιποι διὰ διαφόρους λόγο[υς] δὲν ἀνεχώρησαν, ἐκ τούτων δὲ τινὲς ἦσαν δημόσιοι Ἱεροκήρυκες, ἄλ-λοι δὲ τελειόφοιτοι μόνον τῆς Θεολογίας.

Καίτοι ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐτοποθέτησε το[ὺς] ἱερεῖς αὐτούς, καὶ ἀφοῦ οὗτοι πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ ἔφθασαν εἰς τὸ Μ[έ]-τωπον κατόπιν πολλῶν ταλαιπωριῶν ἐξ ἐλλείψεως συγκοινωνιῶν, δ[ὲν] ἐπρονόησεν ὅμως ἵνα νομοθετήσῃ περὶ αὐτῶν καὶ παγιώσῃ τὴν ἐν τ[ῷ] στρατῷ θέσιν των, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλοι μὲν ἐπὶ 7 μῆνας, ἄλλοι [δὲ]

ἐπὶ 10 ὑπηρέτουν ἄνευ ἀποδοχῶν, ἄμισθοι μόνοι αὐτοὶ μεταξὺ χιλιάδων ἀνδρῶν τοῦ στρατεύματος παραμένοντες. Μία ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργ. τῶν Στρατ., ἥτις μετὰ 7 μῆνας ἀφ' ἧς ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν ἐκδοθεῖσα προσδιώριζε ξηρὰς 300 δραχμὰς μηνιαίως, ἤτοι ἀποδοχὰς ἀνθυπασπιστοῦ, δὲν ἐφηρμόσθη ὑφ' ὅλων τῶν Μεραρχιῶν, διότι ὁ ἔλεγχός τινων ἐθεώρησε ταύτην ὡς καθ' ὑπέρβασιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ὑπουργοῦ ἄνευ νόμου ἐκδοθεῖσαν. Τὸ κατόπιν ὅμως ἐκδοθὲν ὡς ἄνω νομοθετικὸν διάταγμα ἐθεώρησε τούτους ὡς ἐφέδρους ἱερεῖς γ' τάξεως, ἤτοι ἀνθυπολοχαγούς, καὶ ἔλαβον τὰς ἀποδοχὰς τούτου ἀφ' ἧς διωρίσθησαν. Καὶ περὶ τοῦ τελευταίου τούτου νομοθετικοῦ μέτρου ἐπιτραπήτω μοι ὁ παρὼν λόγος.

Β'

Τὸ νομοθετικὸν τοῦτο διάταγμα, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐξ 20 ἄρθρων καὶ μιᾶς προσωρινῆς διατάξεως, ἀναφέρεται καὶ κανονίζει τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατεύματος οὐ μόνον τῶν Ὀρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ τῶν Κατολίκων, τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ τῶν Μωαμεθανῶν, διὰ τοῦ διορισμοῦ ἱερέων μὲ τοὺς αὐτοὺς βαθμούς, τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις. Θὰ ἠδύνατό τις ἐνταῦθα νὰ ἐρωτήσῃ: ὁ Κατόλικος ἱερεὺς εὑρισκόμενος ἐν μέσῳ Ἑλλήνων στρατιωτῶν, ἔστω καὶ Κατολίκων, ἐρωτώμενος ὑπὸ περιέργου τινός, θὰ ἀπαντήσῃ ὅτι ἡ Ἁγία Σοφία καὶ ὁ ἐπὶ 15 αἰῶνας εἰς χεῖρας τοῦ Ἕλληνος πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοδέγμων Τάφος ἀνήκουσιν εἰς τὸν Πάπαν; Ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν εἶναι ἐνταῦθα ὁ λόγος.

Τὸ 2ον ἄρθρον τοῦ νομοθ. διατάγματος, προσδιορίζει ἱερεῖς μὲ βαθμὸν α', β' καὶ γ' τάξεως, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ὑπολοχαγοῦ καὶ λοχαγοῦ, μετὰ εἰκοσιπενταετῆ δὲ *πραγματικὴν* ὑπηρεσίαν ἀποστρατευόμενοι λαμβάνουσι σύνταξιν Ταγματάρχου. Δέον δέ, διὰ νὰ διορισθῶσι, νὰ ὦσιν οὗτοι διπλωματοῦχοι τῆς Θεολογίας, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ γνωμάτευσις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τοῦ Σεβ. Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅτι χειρίζονται δεξιῶς τὸν λόγον. Εἶναι ἄξιον ὅμως ἀληθοῦς ἀπορίας διὰ ποῖον λόγον ὁ ἱερεὺς τοῦ στρατοῦ, ὅστις δέον νὰ εἶνε διπλωματοῦχος τοῦ Πανεπιστημίου καὶ νὰ χειρίζεται προσέτι δεξιῶς τὸν λόγον, φθάνει μόνον τὰς βαθμίδας τοῦ λοχαγοῦ, ἤτοι κατωτέρου ἀξιωματικοῦ, ἐνῷ πάντες οἱ ἄλλοι βοηθητικοὶ κλάδοι τοῦ στρατεύματος ἀνέρχονται καὶ εἰς τὰς

βαθμίδας τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν χωρὶς μάλιστα δι᾽ὅλους νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ πανεπιστημιακὴ μόρφωσις. Διότι εἶναι γνωστόν, ὅτι, ἐν τῷ στρατεύματι οἱ ἀρχιτεχνῖται ὅλων τῶν εἰδῶν: σιδηρουργοί, πεταλωταί, σαγματοποιοί, μουσικοί, στρατοδίκαι, διαχειρισταί, κτηνίατροι, φαρμακοποιοί, ταμίαι, καὶ γενικῶς πάντες οἱ μὴ μάχιμοι κλάδοι ἀνέρχονται τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας, ἄλλοι τοῦ Συνταγματάρχου, ἄλλοι τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου καὶ ἄλλοι τοῦ Ταγματάρχου, οὐδεὶς δὲ κλάδος παραμένει στάσιμος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ κατωτέρου ἀξιωματικοῦ, οἷος εἶναι ὁ τοῦ λοχαγοῦ. Ἐκ τούτου δηλοῦται, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατεύματι προσφερομένη ὑπηρεσία τοῦ ἱερέως, ὅστις δέον νὰ ἔχῃ δίπλωμα Πανεπιστημίου καὶ νὰ χειρίζεται δεξιῶς τὸν λόγον, εἶναι κατωτέρα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ πεταλωτοῦ, σαγματοποιοῦ, μουσικοῦ κτλ. Ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀνέλθῃ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμόν, δέον νὰ ἔχῃ *τοὐλάχιστον τριετῆ ὑπηρεσίαν*, *διετῆ* δὲ διὰ νὰ λάβῃ ἀποδοχὰς λοχαγοῦ α´ τάξεως, διὰ δὲ τὴν σύνταξιν—εἰκοσιπενταετῆ *πραγματικήν*. Εἶναι ἐν τούτοις βέβαιον, ὅτι διὰ νὰ προαχθῶσιν οἱ ἄλλοι κατώτεροι ἀξιωματικοὶ ἀπαιτεῖται *διετὴς* μόνον ὑπηρεσία, διὰ νὰ λάβωσι τὰς ἀποδοχὰς λοχαγοῦ α´ τάξεως, πολλάκις καὶ ἑξάμηνος, ἀναλόγως τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ λοχαγῶν, διὰ σύνταξιν δὲ εἰκοσιπενταετὴς οὐχὶ *πραγματικὴ* ὑπηρεσία, καθ' ὅσον ὁ χρόνος ἐν ἐπιστρατεύσει λογίζεται διπλοῦς. Διατί ἡ στενότης αὕτη τῆς προαγωγῆς καὶ διάκρισις μόνον διὰ τοὺς ἱερεῖς ἐνομοθετήθη, καὶ τοῦτο ἄξιον προσοχῆς ἐστίν.

Τὰ ἄρθρα 13ον καὶ 14ον ἀναφέρουσιν, ὅτι ἐν ἐπιστρατεύσει κατατάσσονται ἔφεδροι ἱερεῖς γ´ τάξεως διπλωματοῦχοι τῆς Θεολογίας καὶ χειριζόμενοι δεξιῶς τὸν λόγον, οἱ ὁποῖοι μετὰ ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς ἱερεῖς β´ τάξεως, ἤτοι ὑπολοχαγούς. Καὶ ἐνταῦθα ἡ αὐτὴ γλισχρότης παρατηρεῖται ἐξαιρετικῶς μόνον διὰ τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες μόνον μέχρι τοῦ βαθμοῦ ἐφέδρου ὑπολοχαγοῦ δύνανται νὰ φθάνωσιν, ἐνῷ οἱ ἔφεδροι τῶν σωμάτων ἀξιωματικοὶ ἀκωλύτως προάγονται εἰς πάντας τῶν μονίμων τοὺς βαθμούς.

Τὸ 15 ἄρθρον ὁμιλεῖ περὶ μονιμοποιήσεως τῶν ἱερέων ἐκείνων, οἵτινες προσεχώρησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν κίνημα καὶ τελοῦσιν ἄνευ προσόντων. Βεβαίως οἱ ἱερεῖς οὗτοι, καίτοι τινὲς εἶναι ἀπόφοιτοι σχολαρχείου, ἐν τούτοις εἶναι ἄξιοι πάσης τιμῆς, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἱερεῖς, οἵτινες, ἐνῷ λέγονται τῆς Ἀμύνης, οὐδέποτε διετέλεσαν εἰς τὸ

μέτωπον. Ἐν τούτοις ἀποκλείονται τῆς τιμῆς νὰ μονιμοποιηθῶσιν οἱ ἱερεῖς, οἵτινες ἐζητήθησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπροτάθησαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πλέον δὲ τοῦ ἔτους ὑπηρετοῦσιν εὐδοκίμως ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ περὶ ὧν τιμητικαὶ ἐκθέσεις ὑπάρχουσι τῶν ἁρμοδίων Διοικητῶν, ἐξ ὧν ἄλλοι εἰσὶ διπλωματοῦχοι, τινὲς δὲ τελειόφοιτοι τῆς Θεολογίας. Διατί τάχα οἱ ἱερεῖς οὗτοι, οἵτινες ὑπέστησαν ὅλας τὰς ταλαιπωρίας τῆς ἐκστρατείας, τοὺς κινδύνους τῶν ἐπιδημικῶν νόσων καὶ ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους ἔζησαν ὑπὸ τὸ ἀντίσκηνον ἐν ἐποχῇ βαρυτάτου χειμῶνος, δὲν θεωροῦνται ἴσης τιμῆς μὲ τοὺς ἱερεῖς τοὺς προσχωρήσαντας εἰς τὸ κίνημα, τινὲς τῶν ὁποίων οὔτε εἰς τὸ μέτωπον μετέβησαν, ἢ καὶ ἂν μετέβησαν παρέμειναν ὀλίγους μόνον μῆνας, ὑστεροῦσι δὲ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν; Καὶ ἐνῷ ἀποκλείονται τῆς τιμῆς τῆς μονιμοποιήσεως οἱ ἐν τῷ μετώπῳ πλέον τοῦ ἔτους ἔχοντες ἱερεῖς διπλωματοῦχοι ἢ τελειόφοιτοι, λόγῳ τῶν ὑπαρχουσῶν πολλῶν κενῶν θέσεων, διὰ μιᾶς προσωρινῆς διατάξεως εἰσάγονται εἰς τὸ στράτευμα καὶ ἕτεροι ἀγράμματοι ἱερεῖς, οἱ πλέον τῆς δεκαετίας, ἐφημέριοι τῶν πόλεων, διατελέσαντες ἱερεῖς τῆς φρουρᾶς μὲ εἰκοσάδραχμον μηνιαίαν ἀντιμισθίαν, οἵτινες χρησιμεύουσι μόνον διὰ νὰ θάπτωσι τοὺς νεκρούς, καὶ οἵτινες μονιμοποιοῦνται ὡς ἱερεῖς γ΄ τάξεως, ὡς ἴσοι μὲ τοὺς διπλωματούχους ἱερεῖς.

Οὕτως ἔχει τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν νομοθετικὸν διάταγμα, ὅπερ ῥυθμίζει τὴν θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατεύματος. Ἐὰν ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία θεωρῇ τὴν παρουσίαν εὐπαιδεύτων ἱερέων ἐν τῷ στρατεύματι ὡς ἀναγκαίαν καὶ χρήσιμον, δέον τὸ ἄνω νομοθετικὸν διάταγμα, προκειμένου νὰ ὑποβληθῇ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Βουλήν, νὰ συμπληρωθῇ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα. Τὸ στράτευμα, ἵνα ἀποκτήσῃ ἀξίους ἱερεῖς, δέον νὰ θεωρήσῃ τούτους ὡς ὁμοτίμους τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἄλλων σωμάτων, διότι ἀναμφιβόλως εἷς καλὸς καὶ εὔγλωττος ἱερεὺς δύναται ἐν τῷ στρατεύματι νὰ προσφέρῃ ἴσην ὑπηρεσίαν μὲ τοὺς ἄλλους ἀξιωματικούς, ἐξ οὗ δέον νὰ μὴ θεωρῆται κατώτερος τούτων. Τοῦτο κατενόησαν οἱ στρατοὶ ὅλων τῶν κρατῶν, ὡς κατέδειξεν ὁ πρόσφατος πόλεμος, καὶ μόνον ἡ θρησκευτικὴ ὑπηρεσία τοῦ ἰδικοῦ μας στρατοῦ ἦτο ἐν πολλοῖς ἀνύπαρκτος. Ἀναμφιβόλως δὲ ἡ προσωρινὴ Κυβέρνησις τῆς Θεσσαλονίκης ἐκ τῶν ξένων στρατῶν παρα-

Γ΄.

-δειγματισθεῖσα ἐθέσπισεν ἀξιεπαίνως θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων, ἣν κατεῖχεν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δωδώνης κ. Πανάρετος. Ἐν τούτοις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δύναται νὰ εἶναι ὑπερήφανος διὰ τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες κατὰ πρότασιν αὐτῆς ἐστάλησαν εἰς τὸ μέτωπον. Αἱ ἐκθέσεις καὶ αἱ ἡμερήσιαι διαταγαὶ τῶν Σωμάτων περὶ τῶν ἱερέων τούτων εἶναι μαρτύριον τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ ἐθελοθυσίας αὐτῶν. Δὲν ἐφοβήθησαν οὔτε τὰς σφαίρας, οὔτε τὰς ἐπιδημικὰς νόσους, οὔτε τὰς μακροημέρους πορείας ἐν μέσῳ χειμῶνος, διατελοῦντες ἄνευ ἀποδοχῶν καὶ ἄνευ καταλλήλου ἱματισμοῦ, συνεκακουχήθησαν μαζὺ μὲ τοὺς γενναίους ἄνδρας τοῦ στρατεύματος καὶ κακουχοῦνται εἰσέτι εἰς τὰ τέλματα τῆς Μακεδονίας καὶ Μικρασίας διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, ἀνεπαρκεῖς ὄντες καὶ τρέχοντες εἰς ἀκτῖνα πολλάκις πολλῶν χιλιομέτρων ἵνα ἐξυπηρετήσωσιν ὁλόκληρον Μεραρχίαν. Ταῦτα δ' ἐπιτελεῖ εἷς καὶ μόνος ἱερεὺς δι' ἔλλειψιν τοιούτων.

Σήμερον τὰ τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ διευθύνει διακεκριμένος ἀξιωματικός, ὁ προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου κ. Θ. Μανέτας, Συνταγματάρχης. Ἔχει ἔτι μᾶλλον καθῆκον ὁ ἐν λόγῳ ἀξιωματικὸς νὰ κανονίσῃ δεόντως τὰ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, διότι εἶναι υἱὸς τοῦ ἀοιδίμου Π. Μανέτα, ἐπανειλημμένως χρηματίσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ μετ' ἀγάπης ἐργασθέντος ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας. Μαρτύριον τούτου εἶναι αἱ πολλαὶ καὶ ἐμβριθεῖς ἐγκύκλιοι τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρὸς πρός τε τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τοὺς Νομάρχας, αἱ ἐν τῇ ἐκδόσει Γιαννοπούλου ὑπάρχουσαι, πρὸς ῥύθμισιν τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων.

Ὁ στρατὸν διὰ τὸν νεοσύλεκτον εἶναι σπουδαῖον κοινωνικὸν σχολεῖον, ἔνθα ὁ καλὸς καὶ διδακτικὸς ἱερεύς, ὡς τὸν ἀξιοῖ τὸ νομοθετικὸν διάταγμα, ἔχει κοινωνικὴν ἀποστολὴν σημαίνουσαν, διὰ νὰ προσελκύσῃ δ' ἄρα τὸ στράτευμα τοὺς τοιούτους ἱερεῖς δέον ἀξιοπρεπεστέρα νὰ καθορισθῇ ἡ ἐν αὐτῷ παράστασις τοῦ ἱερέως. Ἐνῷ κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ στρατεύματος εἷς ἱερεὺς μόνιμος δέον νὰ εἶναι κατὰ σύνταγμα, ἐὰν ἀφαιρέσῃ τις τοὺς ἄνευ προσόντων μονιμοποιηθέντας, μόλις μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα τῆς μιᾶς χειρὸς οἱ ἄλλοι. Ἑπομένως κατὰ τὴν προσεχῆ ὑποβολὴν πρὸς κύρωσιν ἐν τῇ Βουλῇ τοῦ νομοθ. διατάγματος ἢ καὶ δι' ἄλλου νομοθ. διατάγματος δέον νὰ τροποποιηθῇ τοῦτο. Ἐφ' ὅσον καὶ οἱ ἄλλοι μάχιμοι κλάδοι καταλαμβά-

νουσι θέσιν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, ὁ ἱερεὺς δὲν πρέπει νὰ μένῃ μόνον ὡς κατώτερος ἀξιωματικός, ἀλλὰ δέον νὰ φθάνῃ καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου, νὰ ἀπαιτῆται δὲ ὁ ἴδιος χρόνος διά τε τὴν προαγωγὴν καὶ διὰ τὴν σύνταξιν μὲ τοὺς ἄλλους ἀξιωματικούς. Ὁ δὲ ἔφεδρος ἱερεὺς νὰ προάγεται καὶ οὗτος καὶ νὰ μονιμοποιῆται, ὅπερ ἐν τῷ στρατῷ εἶναι τιμητικὴ ἐκδήλωσις, μὲ τὰς αὐτὰς διατάξεις τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν. Τοιαύτη ἀφομοίωσις ὑπάρχει εἰς τὴν θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ ὅλων τῶν κρατῶν, ἐν ᾧ εἴς τινα ὑπάρχει καὶ θέσις ἀρχηγοῦ Ἐπισκόπου μὲ βαθμὸν Ὑποστρατήγου.

Ι.

Η ΕΝ ΧΑΛΚΗι ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ εἴχομεν ἀναγράψῃ τὴν εὐφρόσυνον εἴδησιν περὶ τῆς προαγωγῆς τῆς πρεσβυγενοῦς ἐν Χάλκῃ Κων]πόλεως Θεολογικῆς Σχολῆς εἰς Ἀκαδημίαν. Ἐκ τοῦ τελευταίου φύλλου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀρυόμεθα τὰς ἀκολούθους σχετικὰς λεπτομερείας.

Ἡ Ἐφορία τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς, ἀφ' ἑνὸς μὲν διαπνεομένη ὑπὸ σεβασμοῦ πρὸς τὸ παρελθὸν αὐτῆς ὡς ἀνωτέρας Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποβλέπουσα εἰς τὸ γόητρον τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, λαμβάνουσα δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς δημιουργουμένας συνθήκας ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ὑπέβαλεν, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου τῆς Σχολῆς, ὑπόμνημα πρὸς τὴν ἐν Κων]πόλει Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον περὶ τοῦ τύπου, ὑφ' ὃν μέλλει νὰ λειτουργήσῃ ἐφεξῆς ἡ ἑβδομηκονταπενταετίαν ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς (1844) συμπληρώσασα Σχολή.

Κατὰ τὸ Ὑπόμνημα τοῦτο, ἐγκριθὲν ὑπὸ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ Σχολή, ἀπαλλασσομένη ἐφεξῆς τοῦ μικτοῦ χαρακτῆρος, ὃν ἔφερεν ἀπὸ τοῦ 1852, ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῇ συνάμα παρεχομένης γυμνασιακῆς μορφώσεως διὰ τὴν τότε ἔλλειψιν ἐπαρκῶν Γυμνασίων καὶ προπαρασκευαστικῶν εἰς ἀνωτέρας Θεολογικὰς σπουδὰς Ἱερατικῶν Σχολῶν, προβιβάζεται εἰς Πανεπιστημιακὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἢ Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν.

Σκοπὸς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κατὰ τὴν «Ἐκκλησ. Ἀλήθειαν», καὶ ὑπὸ τὴν νέαν μορφὴν αὐτῆς παραμένει ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ τελειότερος

θεολογικὸς καταρτισμὸς τῶν μελλόντων ἀνωτέρων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀρτία ἐκκλησιαστικὴ αὐτῶν μόρφωσις. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς οὗτος εὐρύνεται νῦν συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους τῆς ἡμετέρας κοινωνίας ἀπαιτήσεις, καθ' ἃς ἡ βαθυτέρα ἱστορική, φιλοσοφική, νομική, κοινωνιολογικὴ καὶ γλωσσικὴ ἔτι μόρφωσις κρίνονται ἀπαραίτητοι εἰς τὸν μέλλοντα ἡγέτην τῆς πνευματικῆς, θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τὸν ἐκπροσωποῦντα τὴν παλαίφατον αὐτοῦ Ἐκκλησίαν παρὰ τοῖς ξένοις.

Ἐντεῦθεν, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἡ Θεολογικὴ Σχολή, ἀποδεξαμένη ἀντὶ τοῦ συνήθους τετραετοῦς πενταετῆ κύκλον σπουδῶν, περιέλαβεν ἐν τῷ προγράμματι αὐτῆς πρῶτον μὲν πάντα τὰ μαθήματα ἐκεῖνα, ἅτινα συναποτελοῦσι τὸ σύνολον τῶν θεολογικῶν σπουδῶν ἐν πάσῃ πανεπιστημιακῇ Θεολογικῇ Σχολῇ, ἤτοι τὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν τῆς Θεολογίας, ἐκ τοῦ ἐξηγητικοῦ κλάδου τῆς Ι. Ἑρμηνευτικήν, τὴν Ἑβρ. Ἀρχαιολογίαν, τὴν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Π. Δ., τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἰουδ. λαοῦ, τὴν Ἐξήγησιν τῆς Π. Δ., τὴν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Κ. Δ., τὴν Ἱστορίαν τῆς Κ. Δ., τὴν ἐξήγησιν τῆς Κ. Δ. καὶ βραδύτερον τὴν Ἑβρ. γλῶσσαν, ἐκ τοῦ Ἱστορικοῦ, τὴν Γεν. Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν (εἰς 4 μέρη) τὴν Πατρολογίαν μετ' ἀναγνώσεως τῶν διαφόρων ἐκκλ. συγγραφέων, τὴν χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν, τὴν Ἱστορίαν τῶν δογμάτων καὶ τὴν Συμβολικήν, ἐκ τοῦ Συστηματικοῦ κλάδου τὴν Ἀπολογητικήν, τὴν Δογματικὴν καὶ τὴν Χριστιανικὴν Ἠθικὴν καὶ ἐκ τοῦ Πρακτικοῦ τὴν Κατηχητικήν, τὴν Ὁμιλητικήν, τὴν Ποιμαντικήν, τὴν Λειτουργικὴν καὶ τὸ Κανονικὸν Δίκαιον μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων δι' ἕκαστον κλάδον γραπτῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων καὶ ἐργασιῶν. Εἶτα δὲ ὡς βοηθητικὰ μαθήματα: ἐκ τῆς Φιλοσοφίας, τὴν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, τὴν Λογικήν, τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Μεταφυσικήν, τὴν Ἠθικὴν Φιλοσοφίαν καὶ τὴν Κοινωνιολογίαν, τὴν Θρησκειολογίαν, Φιλοσοφίαν τῆς Θρησκείας καὶ Ἱστορίαν τῶν θρησκευμάτων, τὴν ἱστορίαν τῆς Φιλοσοφίας καὶ τὴν Παιδαγωγικήν, ἐκ τῆς Ἱστορίας τὴν Ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ, τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ νεωτέρου, τὴν Ἱστορίαν τῶν νεωτέρων χρόνων, καὶ τὴν Ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Λογοτεχνίας, ἐκ τῆς Νομικῆς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ρωμ. Δικαίου, τὰς Γενικὰς Ἀρχὰς τοῦ Δικαίου, τὸ Οἰκογενειακόν, τὸ Κληρονομικὸν καὶ τὴν Δικονομίαν, ἐκ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν τὴν γαλλικὴν

καὶ τὴν ἀγγλικὴν κατὰ τρόπον καὶ σύστημα διευκολύνοντα τὴν τελείαν αὐτῶν ἐκμάθησιν.

Εὐρυνθέντος οὕτω τοῦ προγράμματος τῆς Θ. Σχολῆς, πρόδηλον, ὅτι καὶ ἡ ἐπὶ μέρους διάταξις τῶν σπουδῶν ἐν αὐτῇ θὰ προσλάβῃ τὸν ἐλεύθερον ἀκαδημεικὸν τύπον καὶ ὁ ἄλλος τῶν μαθητῶν βίος, ἡ περιβολὴ καὶ ἡ δίαιτα προσαρμοσθήσονται πρὸς τὰς κρατούσας ἀνακαινιστικὰς παρ' ἡμῖν τάσεις οὕτως, ὥστε ἡ εἰς τὴν Θ. Σχολὴν φοίτησις καὶ τὸ μετ' αὐτὴν κληρικὸν στάδιον, συντρεχόντων καὶ τῶν ἄλλων ἀπαρχιτήτων παραγόντων, νὰ ἀποβῶσιν ἄξια προσοχῆς καὶ ἀποδοχῆς καὶ ὑπὸ νέων ἀνηκόντων εἰς εὐπορωτέρας καὶ κοινωνικῶς ἀνωτέρας ἢ μέχρι τοῦ νῦν τάξεις.

Πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Α΄ τάξιν τῆς Σχολῆς, ἂν κρίνωμεν ἐκ τῆς σχετικῆς ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» δηλώσεως τῆς Ἐφορίας, ἀπαιτοῦνται: ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς τὸν Πατριάρχην ἢ Τοποτηρητὴν αὐτοῦ· ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἀνεγνωρισμένης πεντατάκτου ἱερατικῆς Σχολῆς ἢ ἐνδεικτικὸν δ΄ τάξεως τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἂν διετέλεσαν τρόφιμοι αὐτῆς ἐν τῷ παρελθόντι μετὰ βαθμοῦ τοὐλάχιστον λίαν καλῶς· ἐγγυητικὸν Μητροπολίτου ἢ Ἐπισκόπου ἐν ἐνεργείᾳ, ὅτι θὰ καταλεγῶσιν ἐν καιρῷ ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ ἱεροῦ κλήρου· πιστοποιητικὸν χρηστοηθείας παρὰ τῶν κοινοτικῶν ἢ Σχολικῶν Ἀρχῶν τῆς προελεύσεως αὐτῶν, κεκυρωμένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἢ Ἐπισκόπου· βαπτιστικόν, ἐνδεικτικὸν ἐμβολιασμοῦ καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἐνδύματα, βιβλία καὶ χρειώδη, ὅσα δὲν παρέχονται ὑπὸ τῆς Σχολῆς εἰς τοὺς τροφίμους αὐτῆς, οἵτινες, ὡς καὶ πρότερον, θὰ εἶναι ἐσωτερικοί.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΥΠΕΡΑΙΣΘΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ἔγεινεν ἐπ' ἐσχάτων μεγάλη ἀπεργία εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἐγράφη ἐκεῖθεν, ὅτι δύο ἦσαν οἱ κυριώτεροι λόγοι, δι' οὓς η κοινωνία ἐξηγέρθη κατὰ τῶν ἀπεργῶν. Πρῶτον, διότι οὗτοι ἠμπόδισαν τὴν μεταφορὰν τοῦ γάλακτος τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν παίδων· καὶ δεύτερον, διότι μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἀπήργησε καὶ τὸ προσωπικόν, τὸ ὁποῖον περιεποιεῖτο τὰ ἄλογα τῶν κάρρων. Καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτω-

σιν οὐδεμία παρείχετο λεπτομέρεια περὶ τοῦ τί ἡ κοινωνία ἔπραξε διὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς πάσχοντας καὶ τὰ βρέφη. Διὰ τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ζώων προσετίθετο, ὅτι τόσος ἔγεινε πάταγος εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τόσον «ἀγρία» παρετηρήθη συρροὴ ἐθελοντῶν διὰ νὰ περιποιηθοῦν τὰ ἄλογα,—μεταξὺ δὲ τῶν προσδραμόντων ἦσαν καὶ μερικοὶ λόρδοι—, ὥστε ἔγεινεν ἀνάγκη τὴν ἐπομένην ἡμέραν νὰ δημοσιευθῇ εἰς αὐτὸ τὸ ἐπίσημον κυβερνητικὸν Δελτίον, ὅτι «τὰ ἄλογα ἔφαγαν καὶ εἶνε καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν των»!

Ὁ νοσηρὸς αὐτὸς αἰσθηματισμὸς διὰ τὰ ζῷα, τὸν ὁποῖον ἂς ὀνομάσωμεν «ὑπεραισθηματισμός», ἔχει καὶ παρ᾽ ἡμῖν τοὺς ὀπαδούς του κατὰ ξενομανίαν ἐπεισαχθεὶς εἰς τὰ ἡμέτερα ἤθη. Βεβαίως καὶ ὁ πρὸς τὰ ζῷα οἶκτος εἶνε τεκμήριον καρδίας ἁπαλῆς καὶ εὐαισθήτου καὶ γνώρισμα ἐναρέτου ἀνθρώπου· «ἀνὴρ δίκαιος οἰκτείρει ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ» λέγει ἡ Ἁγία Γραφή. Ὁ ὑπερβολικὸς ὅμως πρὸς τὰ ζῷα αἰσθηματισμὸς εἶνε προϊὸν διδασκαλιῶν καὶ τάσεων ἄντικρυς ἀντιστρατευομένων πρὸς τὸ γνήσιον χριστιανικὸν πνεῦμα, ὅπως καὶ ὁ μεθ᾽ οὗ στενώτατα σχετίζεται «Ἀλτρουϊσμός», ὁ ὁποῖος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν «ἀνθρωπιστικῶν» διδασκαλιῶν τοῦ Θετικισμοῦ καὶ τῶν θεωριῶν τοῦ Ἀπαισιοδοξισμοῦ κακῶς ἐταυτίσθη πρὸς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν περὶ ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ἡ χριστιανικὴ περὶ ἀγάπης ἐντολὴ εἶνε «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ΩΣ σεαυτόν», ἐνῷ ὁ Ἀλτρουϊσμὸς εἶνε «ἀγάπη τοῦ πλησίον ΥΠΕΡ ἑαυτόν». Ὁ δὲ πρὸς τὰ ζῷα ἐπιδεικνύμενος νοσηρὸς αἰσθηματισμὸς εἶνε ἁπλούστατα μία ἐπέκτασις τοῦ «Ἀλτρουϊσμοῦ» εὐνοουμένη ὑπὸ μυστικοπανθεϊστικῶν καὶ νατουραλιστικῶν θεωριῶν, τὰς ὁποίας ἀπὸ τὴν παλαιοτέραν περὶ μετεμψυχώσεως διδασκαλίαν ἐδανείσθησαν τὰ λίαν διαδεδομένα σήμερον παρὰ τοῖς Ἀγγλοσαξωνικοῖς λαοῖς συστήματα τοῦ Νεοβουδδισμοῦ καὶ τῆς Θεοσοφίας.

Ἐφιστῶμεν λοιπὸν τὴν προσοχὴν οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀτόπου καὶ ἀβασίμου τούτου ὑπερβολικοῦ αἰσθηματισμοῦ πρὸς τὰ ζῷα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀταλαιπώρου χρήσεως τῆς λέξεως «Ἀλτρουϊσμός». Ἀφοῦ οὔτε βουδδισταὶ εἴμεθα, οὔτε θεόσοφοι, οὔτε πανθεϊσταί, πρὸς τί νὰ ἐγκολπούμεθα ἀβασανίστως ἰδέας οὐ μόνον παντελῶς ξένας, ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτους πρὸς τὴν θρησκείαν μας;

ΤΟ ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΙΟΝ

Ἔσχομεν κατ' αὐτὰς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ «Ἐμπειρίκειον Ἄσυλον τῶν ἀστέγων παίδων». Θαυμάσιον οἰκοδόμημα μὲ κῆπον, μὲ ἐγκαταστάσεις ἠλεκτρικάς, μὲ ἀφθόνους λουτῆρας, μὲ εὐρείας αἰθούσας, μὲ ὑπηρεσίαν ἄγρυπνον καὶ ἔμπειρον, μὲ νοσοκομεῖον ἀνυπερβλήτου καθαριότητος, στεγάζει σήμερον 210 ἄρρενα καὶ 24 θήλεα ἄστεγα παιδία ἐγκαταλειφθέντα καὶ πλανηθέντα ἀνὰ τὰς ρύμας καὶ τὰς ἀγυιάς, ἕρμαια τῶν πολυποικίλων δαιδάλων τῆς κακοηθείας καὶ τοῦ ἐγκλήματος. Ἠκούσαμεν ἐκεῖ ἔργα καὶ ἡμέρας τῶν τέως ἀλητῶν, προκαλούσας φρίκην καὶ ἀποτροπιασμόν. Ἕκαστος τῶν ὀκταετῶν καὶ δεκαετῶν ἐκείνων ἀλητῶν ἐπωάζετο εἰς μέγαν ἐγκληματίαν τῆς αὔριον, εἰς μεγάλην κοινωνικὴν πληγήν, εἰς κακοῦργον γίγαντα, ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ βλάβῃ καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας. Καὶ ἐπῆλθεν ἡ φιλανθρωπία τοῦ γενναιόφρονος ἱδρυτοῦ, καὶ ἡ ἁρπάγη τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, καὶ ἐσάρωσε τα παντοῖα ταῦτα παράσιτα τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ, περισυλλέξασαι δ' αὐτὰ ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν τοῦ Ἀσύλου στέγην, ἔρριψαν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς ἐργασίας, τῆς παιδείας, τῆς τιμιότητος· τὰ θηρία τῆς χθὲς καὶ τῆς αὔριον μεταμορφοῦνται ἐκεῖ εἰς ἀνθρώπους τῆς σήμερον.

Τοιαῦτα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ἀποτελοῦσιν ὄντως παμμεγίστους ναούς, ἐν οἷς τελεσιουργεῖται τὸ μυστήριον τῆς αναπλάσεως ψυχῶν, αἳ ὁποῖαι ἄλλως θὰ ἐχάνοντο ἀνεπιστρεπτεί.

ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗΝ

—Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τὰ ἀποτελέσματά της. Εἰς τὴν Κολομβίαν, ἕνεκα τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, ἐπῆλθεν ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθ' ἡμέραν ἀποστελλομένων εἰς τὰς φυλακὰς κατὰ 40 %.

Εἰς τὰ διάφορα σωφρονιστικὰ ἱδρύματα, τὰ ἄσυλα, τὰ ὀρφανοτροφεῖα, καὶ τα νοσοκομεῖα ἀκόμη τῆς Ινδιάνης παρατηρεῖται μεγίστη καὶ προϊοῦσα ἐλάττωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τροφίμων των. Ἠλαττώθη ἐπίσης κατὰ 830 ἐντὸς ἑνὸς ἔτους.

Κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀντιαλκοολικοῦ νόμου οἱ διὰ μεθην καταδικασθέντες εἰς φυλάκισιν ἠλαττώθησαν εἰς 1966 ἀπὸ 4411, ἐσημειώθη δηλαδὴ ἐλάττωσις 55 %.

Τριάκοντα τέσσαρες φυλακαὶ τῆς ὅλης Πολιτείας ἦσαν κεναὶ τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1918.

Ἓν σωφρονιστικὸν κρατητήριον τῆς κομητείας Μάριον ἔκλεισεν ἐφέτος τας πύλας του, ἐλλείψει ἐγκλείστων.

Ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ κρατητήρια, τὰς σωφρονιστικὰς φυλακάς, καὶ τῶν γυναικῶν ἀκόμη, παρετηρήθη, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀντιαλκοολικοῦ νόμου, καταπληκτικὴ ὅσον καὶ σταθερὰ ἐλάττωσις, ἀποδιδομένη εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ οἰνοπνεύματος.

Ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι καταφανῆ καὶ ἐπὶ ἄλλου πεδίου, τοῦ οἰκονομικοῦ.
Οὕτω παρατηρεῖται σήμερον μία ἀποταμιευτικὴ τάσις τῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι σπεύδουν νὰ καταθέσουν τὰ περισσεύματά των, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε τοὺς κατεβρόχθιζε τὸ ποτόν, εἰς τὰ ταμιευτήρια καὶ τὰς τραπέζας.
Παρατηρεῖται ἐπίσης, ὅτι οἱ ἐργάται, ἀφ' ὅτου ἔπαυσε τὸ κακὸν τῆς μέθης, εἶναι καὶ εὐπρεπέστεροι εἰς τὴν περιβολήν των καὶ εὐτυχέστεροι εἰς τὴν δίαιτάν των πρὸς τὸ καλὸν καὶ ἑαυτῶν, καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, καὶ τῆς κοινωνίας.

=Ἡ «Ἐκκλησ. Ἀλήθεια» Κων)πόλεως προτρέπει ὅπως οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις παραμένοντες ἀβλαβεῖς ἀπὸ τῶν Τουρκικῶν ἐπιδρομῶν ναοί, εἰς τοὺς ὁποίους περισσεύουσιν εἰκόνες καὶ σκεύη παλαιά, βιβλία λειτουργικὰ κλ. ἀποστείλωσι ταῦτα εἰς Πατριαρχεῖα ὅπως διαβιβασθῶσιν εἰς τοὺς καταλῃστευθέντας ναοὺς τῆς Μ. Ἀσίας.
Ἐπ' ἴσης παροτρύνει τὰς Ἑλληνίδας νὰ παρασκευάσωσι χρήσιμα καλύμματα καὶ ἐνδυτὰς ἱερῶν θυσιαστηρίων.

=Κατ' εἰδήσεις ἐκ Κων πόλεως γίνονται ἑτοιμασίαι ὅπως εἰς τὰ περὶ τὴν ἁγίαν Σοφίαν καὶ ἄλλα μέρη τῆς Πόλεως γίνωσιν ἀνασκαφαὶ ὑπὸ Ἀγγλικῆς Ἑταιρίας.
Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐζήτησεν ὑπὸ τῆς Ἀγγλ. Ἁρμοστείας ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς τὸν γνωστὸν Βυζαντινολόγον κ. Γεδεὼν νὰ παρακολουθήσῃ αὐτάς.
Ἀφορμὴν διὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἔδωκεν ἡ τυχαίως ἔξωθεν τῶν χερσαίων λεγομένων τειχῶν, πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον οἱ Τοῦρκοι εἰσῆλθον εἰς Κων)πολιν, εὕρεσις ἀρχαίου Νεκροταφείου, μετὰ Βυζαντινῶν ἐπιγραφῶν.

=Κατὰ πληροφορίας ἐκ Κων)πόλεως, αἱ ἐπανεκδοθεῖσαι νεοτουρκικαὶ ἐφημερίδες ὑποδηλοῦν εἰς μακρὰ ἄρθρα των, ὅτι δὲν θὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τῆς νέας τουρκικῆς κυβερνήσεως ἡ παρέμβασις εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ Κράτους τῶν μὴ Μουσουλμανικῶν Ἐθνοτήτων.
Ἡ μέχρι τοῦδε, λέγουσι, στάσις τοῦ Οἰκουμεν. Πατριαρχείου καθὼς καὶ τοῦ Ἀρμενικοῦ δέον νὰ μεταβληθῇ *πρὸς ὄφελος* (!) τῶν χριστιανῶν.

=Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀστυνομίας ἐν συνεργασίᾳ μεττὰ τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς ἀπεφάσισε νὰ καταδιώξῃ αὐστηρῶς ὅλα τὰ ἄσεμνα περιοδικὰ καταρτίζουσα εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ὑπηρεσίαν.

=Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Ῥώμης ὁ Ἰταλὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Βενετίας ἀνεφέρθη εἰς τὸν Ἕλληνα Ἀρχιεπίσκοπον Κερκύρας, ἵνα ἐπιλύσῃ τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος ὑφισταμένας διαφοράς.

=Τῇ 2 ἱσταμένου εἰσῆλθον τὰ πρῶτα τμήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Ξάνθην. Καθ' ὅλην δὲ τὴν προτεραίαν οἱ Ἕλληνες τῆς πόλεως μετέβαινον ὡς προσκύνημα πρὸς τὸν ἑλληνικὸν καταυλισμόν, ἔνθα ἐξειλίσσοντο σκηναὶ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ εἴσοδος τῶν ἑλληνικῶν τμημάτων εἰς Ξάνθην προὐκάλεσεν ἀληθῆ φρενίτιδα.

=Κατὰ τηλεγραφήματα ἐκ Λευκωσίας τῆς Κύπρου ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ συνελθόντες χίλιοι περίπου ἀντιπρόσωποι ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς νήσου ἐψήφισαν παμψηφεὶ ψήφισμα δι' οὗ ζητεῖται ἡ ἕνωσις αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος.
Τὸ ψήφισμα ἐδόθη εἰς τὸν Ἄγγλον Ἁρμοστήν, ἐτηλεγραφήθη δὲ εἴς τε τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῶν Παρισίων.

=Ἐνδιαφέρουσα ἀνταπόκρισις ἐκ Νέας Ὑόρκης, δημοσιευομένη ἐν τῷ «Βαλκ. Ταχυδρόμῳ», σημειοῖ τὰς ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολὰς ἐν τῇ καθ' ὅλου παραστάσει τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.
Ἀνεξαρτήτως τῆς ἐμφανίσεως Ἑλλήνων μεγαλεμπόρων καὶ μεγαλοβιομηχάνων, τῆς πυκνώσεως τῆς τάξεως τῶν καταστηματαρχῶν καὶ τῆς ἱδρύσεως σοβαρῶν Συλλόγων καὶ Ἑνώσεων, ὧν σπουδαιοτέρα ἡ «Πανηπειρωτική», ἐσημειώθη σπουδαία πρόοδος ἐν τῇ ἐμφανίσει Ἑλλήνων ἐπιστημόνων.
Ἄλλοτε Ἕλλην ἐπιστήμων ἦτό τι ἀνύπαρκτον ἐν Ἀμερικῇ. Σήμερον ὑπάρχουν πολυάριθμοι ἐπιστήμονες. Ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὑπάρχει Σύλλογος ἐπιστημόνων. Ὅλα τὰ Ἀμερικανὰ Πανεπιστήμια ἀριθμοῦν Ἕλληνας φοιτητάς, ὧν πολλοὶ σφόδρα διαπρέπουν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος

Συνεδριάσις 7 Ὀκτωβρίου. — Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, δηλοῦντος ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱ. Συνόδου, δι' ὧν κηρύσσεται ἄκυρος καὶ ἀνενέργητος ἡ χειροτονία κληρικῶν καταγομένων ἐκ Π. Ἑλλάδος καὶ χειροτονηθέντων δὲ ταῖς Νέαις Χώραις, δίχα τῆς προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ οἰκείου αὐτῶν Ἐπισκόπου, εἰσὶν ἀφ' ἑαυτῶν ἔγκυροι καὶ δὲν χρήζουσι κυρώσεως διὰ Β. Δ.

Δι' ἑτέρων ἐπίσης ἐγγράφων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ἀνακοινοῦται ἡ διὰ Β. Δ. κύρωσις δικαστικῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱ. Συνόδου κατὰ διαφόρων κληρικῶν καὶ μοναχῶν.

Ἐπεκυρώθη ἡ ἐκλογὴ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μαλεσσίνης τῆς Ἐπισκοπῆς Φθιώτιδος. Ἐπεκυρώθη ἡ ἐκλογὴ Ἡγουμενοσυμβουλίων ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς Ξενιᾶς τῆς Ἐπισκοπῆς Δημητριάδος, Μ. Σπηλαίου, Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἐπισκοπῆς Καλαβρύτων, καὶ Ζωοδόχου Πηγῆς, τῆς Ἐπισκοπῆς Ὕδρας, ὡς καὶ ὁ κατὰ μετάπεμψιν διορισμὸς τοῦ Ἡσαΐου Κοντογεώργου ὡς Ἡγουμένου τῆς ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Ἀκαρνανίας Ἱ. Μ. τοῦ Παντοκράτορος.

Ἐχορηγήθη ἑξαήμερος ἄδεια ἀπουσίας τῷ Σεβ. Ἐπισκόπῳ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Συνεσίῳ.

Ἐγένετο σκέψις περὶ πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων ἐφημερίων τῶν ἐν διασπορᾷ Ἑλληνικῶν παροικιῶν, Λιβόρνου, Μάλτας, Σόφιας, Μονάχου κλπ. ἐνεκρίθη δὲ νὰ ἀποσταλῶσι τὰ ἀφορῶντα τὴν κοινότητα Βενετίας εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαιρετικῶς κατὰ τὸν Πατριαρχικὸν Τόμον ἐξαρτᾶται πνευματικῶς.

Ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τοῦ Σεβ. Ἐπ. Γυθείου περὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Λουκᾶ, τῆς ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, καὶ ἀπεφασίσθη ἡ προσεχὴς ἐκδίκασις τῶν κατὰ διαφόρων μοναχῶν αὐτῆς διατυπωθεισῶν κατηγοριῶν, ἐφ' ὧν ἐνηργήθησαν σχετικαὶ ἀνακρίσεις ὑπὸ τῆς Α. Σ.

Ἱερὰ Μητρόπολις

— Τῇ Κυριακῇ 26 λήξαντος Σεπτεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μεταβὰς εἰς Κόρινθον ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐδίδαξε δὲ τὸ Ἐκκλησίασμα ἐκ τοῦ ἀναγνώσματος τῆς πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς τῆς ἡμέρας. Τὴν Α. Σ. ἐξένισεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὁ αἰδεσιμώτατος Ἱερεὺς κ. Παῦλος, ἐκεῖ δὲ ἐπεσκέψαντο Αὐτὴν αἱ ἀρχαὶ καὶ πολλοὶ τῶν προκρίτων τῆς πόλεως. Μετὰ μεσημβρίαν συνοδείᾳ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Φιλαδελφέως, τοῦ τμηματάρχου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ. Ἀλιβιζάτου, τοῦ Τοποτηρητοῦ Κορινθίας ἀρχιμ. κ. Καλλινίκου, ἐξέδραμεν εἰς τὴν Παλαιὰν Κόρινθον, ἔνθα ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς κ. Χὶλλ προφρόνως περιήγαγε τὴν Α. Σ. εἰς τὰ μνημεῖα τῆς ὑπαίθρου καὶ τῶν Μουσείων διασαφῶν τὰ καθ' ἕκαστα. Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν κατευθυνόμενος εἰς τὴν Μονὴν Φανερωμένης ἐστάθμευσεν εἰς τὸ χωρίον Χιλιομόδι, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἦσαν συγκεντρωμένοι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις πρὸ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ χωρίου διὰ νὰ λάβωσι τὴν εὐλογίαν τοῦ Μητροπολίτου. Ἡ Α. Σ., καίπερ τῆς ὥρας ἤδη προκεχωρηκυίας, κατελθοῦσα τοῦ ὀχήματος ἀνέγνω τὸν ἑσπερινὸν ἐν τῷ ναῷ καὶ ὡμίλησε λόγους παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν. Διανυκτερεύσασα ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Φανερωμένης διηρεύνησε τὰ κατὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς, τὴν ἐπιοῦσαν δὲ προὐχώρησε μέχρι τοῦ κατὰ τὸ χωρίον Ἅγιος Βασίλειος Μετοχίου τῆς Μονῆς Στεφανίου ἐρευνῶν τὰ κατὰ τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν. Ἐπανῆλθε δὲ εἰς Ἀθήνας τῇ 2ᾳ τοῦ μηνός.

— Τῇ 3ῃ τρέχοντος, ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, πολιούχου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ φερωνύμῳ ἱ. ναῷ, ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἐκκλησιάσματος. Ὁμιλῶν κατέδειξεν ὁποίαν σημασίαν ἔσχε διὰ

τὸν Ἑλληνισμὸν τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐξέφρασε δὲ τὴν λύπην του, διότι μέχρι τοῦδε ἀφίεται ἡμιτελὴς ὁ ἀπὸ ἐτῶν ἀνοικοδομούμενος ναὸς τοῦ πολιούχου Ἁγίου.

—Τῇ δὲ 6η τοῦ αὐτοῦ, τελέσας τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Παύλου, προὐχειρίσατο εἰς πρεσβύτερον τὸν διάκονον Νικόλαον Παπαδόπουλον, γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ψήφῳ δὲ τῶν ἐνοριτῶν ἐκλεγέντα ἐφημέριον τοῦ εἰρημένου ναοῦ.

—Αὐθημερόν, κατόπιν ἰδιαιτέρας προσκλήσεως τῆς ἁρμοδίας Διοργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν τῷ Ζαππείῳ Ἀγγλικῆς Ἐκθέσεως, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια αὐτῆς.

—Ἐπὶ τῷ εὐφροσύνῳ γεγονότι τῆς ἀπολυτρώσεως μέρους τῆς πολυτλήμονος Θράκης ὁ Σεβ Μητροπολίτης πολίτης ἀπέστειλε τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα:

Ἐξοχώτατον Κυριον Βενιζέλον
Παρισίους

Ἡ τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ εἰς τὸ Θρᾳκικὸν ἔδαφος εἴσοδος, ὡς ἀπαρχὴ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς Θρᾴκης ὁλοκλήρου, κινεῖ καὶ καρδίαν καὶ γλῶσσαν εἰς δοξολογίαν τοῦ οὐρανίου Πατρός, τοῦ ἐνισχύοντος Ὑμᾶς βραχίονι ὑψηλῷ ἐν τοῖς θαυμαστοῖς Ὑμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τοῦ γένους ἀγῶσι. Δῴη Ὑμῖν εἰς τέλος τὴν παρ' Αὐτοῦ βοήθειαν.

Σεβασμιώτατ. Μητροπολίτην Ξάνθης
Καβάλλαν

Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Μητροπόλεως Ξάνθης, ὡς ἀπαρχὴ ἀπολυτρώσεως τῆς Θρᾴκης ὁλοκλήρου, κινεῖ καὶ καρδίαν καὶ γλῶσσαν εἰς αἶνον τοῦ Οὐρανίου Πατρός. Μετέχομεν ὁλοψύχως τῆς χαρᾶς Ὑμῶν καὶ τοῦ ἐλευθερωθέντος ποιμνίου.

Ἀρχιστράτηγον Παρασκευόπουλον.
Θεσσαλονίκην

Ἡ εἴσοδος τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Δυτικῆς Θρᾴκης πληροῖ εὐφροσύνης τὴν καρδίαν ἡμῶν. Ἐπικαλούμεθα ἐφ' Ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν προελαύνοντα ἀπελευθερωτικὸν στρατὸν τὰς εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου, εὐχόμενοι ταχεῖαν τὴν ἀπολύτρωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἱεροῦ τῆς πατρίδος ἐδάφους.

Ὁ κ. Παρασκευόπουλος ἀπήντησε διὰ τοῦ κάτωθι τηλεγραφήματος:

Σεβασμιώτατον Ἀθηνῶν Μελέτιον
Ἀθήνας

Ὁ ἐθνικὸς στρατός, ἀποδεχόμενος εὐλαβῶς τὰς εὐλογίας καὶ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ του εἰς μαρτυρικὴν Δυτικὴν Θρᾴκην, εὐχαριστεῖ τὸν ἀρχηγὸν Αὐτῆς καὶ ἐπικαλεῖται πάντοτε τὰς εὐχάς Της διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
Λεων. Παρασκευόπουλος

—Κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ συγχωνεύσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη μετὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης Β. Δ. καὶ τῆς κοινοποιήσεως αὐτοῦ ταῖς ἐνδιαφερομέναις ἱεραῖς Μοναῖς, ἐνετάλη τὸ ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς Πεντέλης ὅπως παραλάβῃ διὰ τακτικοῦ Πρωτοκόλλου πᾶσαν τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς μονῆς Πετράκη.

Μετετέθη εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Καρύτση ἐκ τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ ὁ ἱεροδιάκονος Μιχαὴλ Μαζοκοπάκης, φοιτητὴς τῆς Θεολογίας. Εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐτοποθετήθη ὁ ἱεροδιάκονος Εὐθύμιος Δελαλῆς, φοιτητὴς ὁμοίως τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

—Ἐτοποθετήθη προσωρινὸς ἐφημέριος ἐν τῷ ἐν Κιούρκοις Μαραθῶνος ἱερῷ ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὁ αἰδεσιμ. Νικόλαος Ἀραβίδης, Οἰκονόμος.

—Διωρίσθη δεξιὸς ψάλτης τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κερατσινίου ὁ Δημ. Κουτσουρέλης.

—Διωρίσθη κληρικὸν μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐνταῦθα ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Ραγκαβᾶ ὁ Ἀρχιμ. Ἰωνᾶς Χρύσης, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος ἱερέως Διονυσίου Παπαχριστοφίλου.

—Διωρίσθη νεωκόρος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ Σωκράτης Τζωρτζᾶτος.

Ὀνομαστικὴ ἑορτή. Τῇ 4η τρέχοντος ἦγε τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ὁ θεοφιλέστατος βοηθὸς Ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Ἱερόθεος. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐδέξατο τὰ συγχαρητήρια τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, τῶν ἐνταῦθα ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ πλείστων φίλων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

—Εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν β΄ γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως διωρίσθη ὁ Ἱερολογιώτατος Διάκονος κ. Ἀρσένιος Δηληγιάννης, τέως Διευθυντὴς τοῦ Παγκυπρίου Ἱεροδιδασκαλείου.

Ἐπαρχίαι

Ἱερὸς ναὸς «Εὐαγγελισμός» ἐν Καλυβίοις, Ἀττικοβοιωτίας. — Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ 24 λήξαντος ἐχορηγήθη ἄδεια εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπήν, ὅπως μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ 1920 συλλέγῃ ἐράνους ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν Κοινοτήτων Καλυβίων, Κερατέας καὶ Κουβαρᾶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐν Καλυβίοις, Ἀττικοβοιωτίας, ἱεροῦ ναοῦ ὁ «Εὐαγγελισμός».

Ἱερὸς ***ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου ἐν Χίῳ.*** —Ἀποφάσει τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Χίου κ. Παπανδρέου ἐχορηγήθησαν εἰς τὸν ἐν λόγῳ ἱερὸν ναὸν δραχ. ἑκατόν.

Διάφορα

Ἐκκλησία Κων)πόλεως.—Πλήρης ἡμερῶν ἐτελεύτησεν ἐν Κων)πόλει ὁ Μ. Ἱεροκήρυξ τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Κωνσταντινίδης. Ἡ «Ἀναγέννησις» Κων)πόλεως ἀναγράφουσα τὰ κατὰ τὸν θάνατόν του, τονίζει τὴν σπουδαιότητα τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ὁ μεταστὰς καὶ διὰ τὴν ὁποίαν συνιστᾷ καταρτισμὸν ἱκανοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ῥήτορος ἀνταξίου νὰ ἐκπροσωπήσῃ τὴν σπουδαιοτάτην ταύτην ὑπηρεσίαν τοῦ κηρύγματος ἐν τῷ πατριαρχικῷ Ἄμβωνι, ὅστις εἰς προγενεστέρους χρόνους ἐξωογονήθη διὰ τῶν κηρυγμάτων τοῦ ὕψους τῶν Λουκάρεων, τῶν Μελετίων, τῶν Βουλγάρεων καὶ τῶν Οἰκονόμων.

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων. — Ὁ «Πάνταινος» Ἀλεξανδρείας ἀναγράφει, ὅτι κατ' ἐπιστολὴν ἐξ Ἱεροσολύμων πρὸς τοὺς παρεπιδημοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ Ἁγιοταφίτας πατέρας ἀφίκοντο εἰς Ἱεροσόλυμα οἱ ἀπεσταλμένοι κ. κ. Γ. Τζορμπατζόγλου καὶ Π. Χονδροδῆμος, οἵτινες καὶ ἔτυχον ἰδίας παρὰ τῷ Πατριάρχῃ κ. Δαμιανῷ ἀκροάσεως. Καίτοι δ' ἐφημολογήθη ὅτι κατ' αὐτὴν ἡ Α. Μ. ἐδέχθη τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προταθέντων μέτρων, οὐχ ἧττον ἤρξατο ἐκδηλουμένη τάσις διαμαρτυρίας μερίδος τῶν ἰθαγενῶν ἀραβοφώνων κατὰ παντὸς ἔξωθεν ἐλέγχου τῆς διοικήσεως καὶ μάλιστα τῶν οἰκονομικῶν. Καὶ ἤκουσε μὲν ἡ Ἰ. Σύνοδος τῶν πατριαρχικῶν ἀνακοινώσεων περὶ τῆς ἐλεύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν ἀπεσταλμένων καὶ τὸ πρᾶγμα ἐπανηγυρίσθη ὡς αἰσιώτατος σταθμὸς ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ἐπικροτηθέντος τοῦ ὑπὸ μελέτην προγράμματος, ἐν ᾧ σὺν ἄλλοις, ἀναφέρεται καὶ ἐπιστροφὴ τῶν ἐξορισθέντων ἢ ἀπομακρυνθέντων ἀδελφῶν, σύναξις τῶν ἀδελφῶν πρὸς ἐκλογὴν συνοδικῶν, κυβέρνησιν διὰ συνοδικῆς πλειονοψηφίας, αὐστηρὰ ἐξέλεγξις τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, σύστασις σχολῶν καὶ ἀνασύστασις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ καὶ βαθμιαία ἐξόφλησις τοῦ χρέους τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ· ἐν τούτοις ὅμως μετ' οὐ πολὺ ἤρξατο λεγόμενον, ὅτι παρ' ὅλα ταῦτα φόβοι ὑπάρχουσι περὶ ἐνάρξεως ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ προγράμματος τούτου καὶ ὅτι ἤδη ἐξεδηλώθησαν ἀρχαὶ ὠδίνων, «καθ' ὅτι ὁ μακαριώτατος πατριάρχης ἤρξατο δυστροπῶν καὶ ἐπιδιώκων τὴν μεταλλαγὴν τοῦ προγράμματος», καὶ ἐνισχύων τὴν κατὰ τῶν ἀνωτέρω μέτρων ἀντίδρασιν τοῦ ἰθαγενοῦς στοιχείου, ἐκδηλωθεῖσαν καὶ διὰ διαμαρτυρίας ἐπιδοθείσης ὑπὸ μερίδος τῶν ἰθαγενῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Π. Κόσκῳ, Οἰκονόμῳ, Ξυλόκαστρον. Δρχμ. 60 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν. —*Ἡγουμένῳ Ἱερᾶς Μονῆς Φανερωμένης*, Νάξον. Δρχμ. 70 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν.— *Ἀρχιμ. Κλεονίκῳ Γεωργίου*, Τοποτ. Λευκάδος. Δρχ. 344,65 ἐλήφθησαν· θερμὰς εὐχαριστίας· γράφομεν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Οἱ ἐκ τῶν ἀξιοτίμων συνδρομητῶν μὴ ἐξοφλήσαντες ἔτι τὴν συνδρομήν των θερμῶς παρακαλοῦνται ὅπως εὐαρεστούμενοι σπεύσωσι νὰ ἐμβάσωσιν αὐτὴν εἰς τὰ Γραφεῖά μας.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἐν Ἑλλάδι δρχ. 15.
» » Ἐξωτερικοῦ δρχ. 20.
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου
Γραφεῖα ἐν τῇ Ι. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.
Ὥρα ἐντεύξεων 5 1/2 — 6. μ. μ.